

TOELICHTING

KERNCIJFERS WIJKEN EN BUURTEN

Deze toelichting heeft betrekking op twee StatLinetabellen met buurtcijfers:

- *Kerncijfers wijken en buurten 2003*
- *Kerncijfers wijken en buurten 2004-2012*

Overzicht inhoud van de twee StatLinetabellen; stand per 31 maart 2016

Legenda:

x = variabele aanwezig in StatLinepublicatie(s)

- = variabele niet beschikbaar voor dit peiljaar

var. = variabelen

Variabelenaam	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Regio-informatie (7 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Meest voorkomende postcode; Dekkingspercentage (2 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Omgevingsadressendichtheid; Stedelijkheid (2 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aantal inwoners	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Mannen; Vrouwen (2 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Inwoners naar leeftijd (5 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Burgerlijke staat (4 var.)						x	x	x	x	x
Bevolkingsdichtheid	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huishoudens totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huishoudens naar type (3 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gemiddelde huishoudensgrootte	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Geboorte totaal		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Geboorte relatief		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sterfte totaal		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sterfte relatief		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Verhuismobiliteit relatief		x								
Westerse allochtonen totaal		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Niet-westerse allochtonen totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Niet-westerse allochtonen 5 herkomstgroepen (5 var.)		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Inwoners jaarmutatie	x	x	x							
Huishoudens jaarmutatie	x	x	x							
Westerse allochtonen jaarmutatie		x	x							
Niet-westerse allochtonen jaarmutatie	x	x	x							
Inwoners vijfjaarsmutatie			x							
Huishoudens vijfjaarsmutatie			x							
Westerse allochtonen vijfjaarsmutatie			x							
Niet-westerse allochtonen vijfjaarsmutatie			x							
Woningvoorraad	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gemiddelde woningwaarde		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Woningen naar eigendom; huur/koop (2 var.)	x	x	x				x	x	x	x
Woningen naar eigendom; type verhuurder (2 var.)							x	x	x	x
Woningen naar eigendom; eigendom onbekend							x	x	x	x
Woningen naar bouwjaarklasse: <2000 of ≥2000 (2 var.)							x	x	x	x
Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal		x		x		x	x	x	x	x
Gemiddeld elektriciteitsverbruik; naar woningtype (6 var.)		x		x		x	x	x	x	x
Gemiddeld gasverbruik; totaal		x		x		x	x	x	x	x
Gemiddeld gasverbruik; naar woningtype (6 var.)		x		x		x	x	x	x	x
Aandeel stadsverwarming		x		x		x	x	x	x	x
Leerlingen voortgezet onderwijs			x							
Studenten hoger onderwijs	x	x	x	x	x	x				

Variabelenaam	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Studenten hoger onderwijs jaarmutatie		x								
Werkzame personen totaal	x	x	x	x	x	x				
Werkzame personen jaarmutatie		x								
Zelfstandigen	x	x	x	x	x	x				
Werkzame personen naar herkomst (3 var.)	x	x	x	x	x	x				
Werkzame personen naar sector (10 var.)	x	x	x	x	x	x				
Forensen			x							
Inkomen t/m 2007; Aantal inkomensontvangers	x	x	x	x	x	-	-	-		
Inkomen t/m 2007; Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger	x	x	x	x	x	-	-	-		
Inkomen t/m 2007; Gemiddeld inkomen per inwoner	x	x	x	x	x	-	-	-		
Inkomen t/m 2007; Lage inkomens; Hoge inkomens (2 var.)	x	x	x	x	x	-	-	-		
Inkomen t/m 2007; Niet actieven	x	x	x	x	x	-	-	-		
Inkomen vanaf 2008; Aantal inkomensontvangers	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Gemiddeld inkomen per inwoner	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Personen met laag en hoog inkomen (2 var.)	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Niet actieven	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Huishoudens met laag en hoog inkomen (2 var.)	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Huishoudens met lage koopkracht	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Inkomen vanaf 2008; Huishoudens onder of rond sociaal minimum	-	-	-	-	-		x	x	x	x
Pensioenontvangers	x	x	x	x	x	x				
Uitkeringsontvangers	x	x	x	x	x	x				
Uitkeringsontvangers jaarmutatie		x								
Uitkeringsontvangers > 1 jaar	x	x	x	x	x	x				
Algemene bijstandsuitkeringen totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Algemene bijstandsuitkeringen relatief	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Algemene bijstandsuitkeringen jaarmutatie	x	x	-	x	x	x	x	x		
AO-uitkeringen totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AO-uitkeringen relatief	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AO-uitkeringen jaarmutatie	x	x	x							
WW-uitkeringen totaal		x	x	x			x	x	x	x
WW-uitkeringen relatief		x	x	x			x	x	x	x
WW-uitkeringen jaarmutatie			x							
Aantal agrarische bedrijven		x	x	x	x	x	x	x	x	
Agrarische bedrijven jaarmutatie		x	x		x	x	x	x		
Agrarische bedrijven vijfjaarsmutatie			x							
Agrarische bedrijven naar type (3 var.)		x	x	x	x	x	x	x	x	
Bedrijfsvestigingen tot en met 2006	x	x	x	x						
Bedrijfsvestigingen vanaf 2007 tot 2011					x	x	x	x		
Bedrijfsvestigingen naar sector (3 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x		
Bedrijfsvestigingen vanaf 2011									x	x
Bedrijfsvestigingen naar sector (7 var.)									x	x
Personenauto's totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Personenauto's jaarmutatie	x	x	x	x						
Personenauto's vijfjaarsmutatie			x							
Personenauto's per huishouden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Variabelenaam	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Personenauto per oppervlakte	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bedrijfsmotorvoertuigen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motortweewielers totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huisartsenpraktijk; afstand					x	x		x	x	x
Huisartsenpraktijk; aantal binnen 3 km					x	x		x	x	x
Huisartsenpost; afstand					x	x			x	x
Ziekenhuis, excl. buitenpolikliniek; afstand					x	x	x	x	x	x
Ziekenhuis, excl. buitenpolikliniek; aantal binnen 20 km					x	x	x	x	x	x
Kinderdagverblijf; afstand					x		x	x	x	x
Kinderdagverblijf; aantal binnen 3 km					x		x	x	x	x
Basisonderwijs; afstand				x	x	x	x	x	x	x
Basisonderwijs; aantal binnen 3 km				x	x	x	x	x	x	x
Vmbo; afstand				x	x	x	x	x	x	x
Vmbo; aantal binnen 5 km				x	x	x	x	x	x	x
Havo/vwo; afstand				x	x	x	x	x	x	x
Havo/vwo; aantal binnen 5 km				x	x	x	x	x	x	x
Restaurant; afstand						x	x	x	x	x
Restaurant; aantal binnen 3 km						x	x	x	x	x
Grote supermarkt; afstand						x	x	x	x	x
Grote supermarkt; aantal binnen 3 km						x	x	x	x	x
Bibliotheek; afstand				x	x	x	x			
Bioscoop; afstand						x	x	x	x	x
Bioscoop; aantal binnen 10 km						x	x	x	x	x
Openbaar groen; afstand				x						
Sportterrein; afstand				x						
Zwembad; afstand						x	x	x	x	x
Oprit hoofdverkeersweg; afstand				x	x	x	x	x	x	x
Treinstation; afstand					x	x	x	x	x	x
Oppervlakte totaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Oppervlakte land & water (2 var.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stedelijk bodemgebruik & Niet-stedelijk bodemgebruik (abs.;2 var.)		-	-	x	-	x				
Stedelijk bodemgebruik & Niet-stedelijk bodemgebruik (%; 2 var.)		-	-	x	-	x				
Bodemgebruik naar type (abs.; 6 var.)	x	-	-	x	-	x				
Bodemgebruik naar type (%; 6 var.)	x	-	-	x	-	x				

ALGEMENE TOELICHTING:

Kerncijfers wijken en buurten 2003 Kerncijfers wijken en buurten 2004-2012

INHOUDSOPGAVE

1. Toelichting
2. Definities en verklaring van symbolen
3. Koppelingen naar relevante tabellen en artikelen
4. Bronnen en methoden
5. Meer informatie

1. TOELICHTING

Overzicht van statistische gegevens op regionaal niveau van gemeenten, wijken en buurten.

Gegevens beschikbaar: van 2009 tot en met 2012.

Status van de cijfers

Definitief, tenzij in de toelichting bij het onderwerp expliciet is vermeld dat het voorlopige cijfers betreft.

Wijzigingen per 31 maart 2016

Geen, deze tabel is stopgezet.

Wanneer komen er nieuwe cijfers?

Niet meer van toepassing.

2. DEFINITIES EN VERKLARING VAN SYMBOLEN

Verklaring van de in de tabel gebruikte symbolen:

niets (blank)	: een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	: gegevens ontbreken
x	: geheim
-	: nihil
0 (0,0)	: het cijfer is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
*	: voorlopige cijfers
**	: nader voorlopige cijfers

3. KOPPELINGEN NAAR RELEVANTE TABELLEN EN ARTIKELEN

Meer cijfers over wijken en buurten zijn te vinden in de StatLinetabellen:

[Kerncijfers wijken en buurten 2003](#)

[Kerncijfers wijken en buurten 2001](#)

[Kerncijfers wijken en buurten 1999](#)

[Kerncijfers wijken en buurten 1997](#)

[Kerncijfers wijken en buurten 1995](#)

[Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2006-2012](#)

Gemeente-, wijk- en buurtcijfers over bevolking die door de tijd heen te vergelijken zijn, zijn te vinden in de StatLinetabellen:

[Kerncijfers wijken en buurten, regionale indeling 2009; inwoners](#)

[Kerncijfers gemeenten, regionale indeling 2009; inwoners](#)

Data uit bovengenoemde StatLinetabellen is als Excelbestand met wijk- en buurtcijfers per jaar beschikbaar op: www.cbs.nl/buurtcijfers

De wijk- en buurtkaarten bevatten de digitale geometrie van de grenzen van de buurten, wijken en gemeenten:

[Wijk- en buurtkaarten 2003 t/m 2012](#)

Overige publicaties met cijfers over wijken en buurten:

[CBS in uw buurt](#)

[CBS Geoservices](#)

Overige publicaties met regionale kerncijfers:

[Gemeente Op Maat](#)

[Regionale Kerncijfers Nederland](#)

[Kerncijfers postcodegebieden 2004](#)

4. BRONNEN EN METHODEN

Een beschrijving van het onderzoek en verdere achtergronden bij deze tabel zijn te vinden in de korte onderzoeksbeschrijving: [Kerncijfers Wijken en Buurten](#).

5. MEER INFORMATIE

Infoservice: <http://www.cbs.nl/infoservice>

Copyright (c) Centraal Bureau voor de Statistiek

Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

DEFINITIES:

Leeswijzer:

Kolomnaam: volledige naam [eenheid]

WIJKEN EN BUURTEN

Wijken en buurten

De gemeenten zijn onderverdeeld in wijken en buurten. Buurten vormen het laagste regionale niveau en zijn afgebakend vanuit verschil in landschap of sociaal-economische structuur. Wijken zijn optellingen van één of meer aaneengesloten buurten.

RECS: Regio aanduiding [code]

De gekozen regioaanduiding betreft: Gemeente, Wijk of Buurt.

GM_CODE: Gemeentecode [code]

De gemeentecode geeft de numerieke aanduiding van gemeenten weer, die door het CBS in overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt vastgesteld. Deze viercijferige code is gekoppeld aan de naam van de gemeente: wijzigt de naam van een gemeente, dan wijzigt ook de code.

WK_CODE: Wijkcode [code]

Voor de codering van de binnen gemeenten onderscheiden wijken is een tweecijferige code opgenomen.

BU_CODE: Buurtcode [code]

Voor de codering van de binnen wijken onderscheiden buurten is een tweecijferige code opgenomen.

GWB_CODE: Gemeente-, wijk of buurtcode in één kolom [code]

Gemeentecode heeft 4 posities

Wijkcode heeft 6 posities: gemeentecode (4) + wijkcode (2)

Buurtcode heeft 8 posities: gemeentecode (4) + wijkcode (2) + buurtcode (2)

GM_NAAM: Gemeentenaam [naam]

De naam van de bestuurlijke gemeente. Deze naam volgt de officiële schrijfwijze.

GWB_NAAM: gemeente-, wijk of buurtnaam in één kolom [naam]

De naam van de gemeente, wijk of buurt.

POSTCODE: Meest voorkomende postcode [code]

Meest voorkomende numerieke postcode in een buurt, op grond van het aantal adressen in het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie) per 1 januari.

DEK_PERC: Meest voorkomende postcode; dekkingspercentage [code]

Indicatie (in zes klassen) van het percentage adressen in een buurt met de meest voorkomende postcode. Dit percentage is ontleend aan het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie).

De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- 1: > 90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 2: 81-90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 3: 71-80% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 4: 61-70% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 5: 51-60% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 6: 50% of minder van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode.

OAD: Omgevingsadressendichtheid [absoluut]

De omgevingsadressendichtheid (OAD) van een buurt, wijk of gemeente is het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer binnen een cirkel met een straal van één kilometer op 1 januari van het betreffende jaar.

De OAD beoogt de mate van concentratie van menselijke activiteiten (wonen, werken, schoolgaan, winkelen, uitgaan etc.) weer te geven. Het CBS gebruikt de OAD om de stedelijkheid van een bepaald gebied te bepalen.

Voor de berekening hiervan wordt eerst voor ieder adres de OAD vastgesteld. Daarna is het gemiddelde berekend van de omgevingsadressendichtheden van alle afzonderlijke adressen binnen het beschouwde gebied. De adressen zijn afkomstig uit het Geografisch Basisregister van het betreffende jaar (definitieve versie). Dit register bevat alle adressen van Nederland die zijn voorzien van een postcode, gemeentecode en wijk- en buurtcode.

De gemeentelijke OAD in deze publicatie wijkt af van de gemeentelijke OAD in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie wordt de OAD berekend zonder gegevens over de nieuwe adressen van het betreffende kalenderjaar. Het gemeentelijk cijfer van de OAD in deze publicatie komt overeen met de definitieve OAD in de publicatie Maatstaven ruimtelijke gegevens Financiële verhoudingswet (Fvw).

De OAD per wijk en buurt kan een breuk vertonen tussen 2004 en 2005. Dit komt door een hercodering van een deel van de adressen op wijk- en buurniveau. De gemeentelijke OAD is deze hercodering pas vanaf het verslagjaar 2007 doorgevoerd.

STED: Stedelijkheid [code]

Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan iedere buurt, wijk of gemeente een stedelijkheidsklasse toegekend. De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- 1: zeer sterk stedelijk $\geq 2\ 500$ adressen per km²
- 2: sterk stedelijk 1 500 - 2 500 adressen per km²
- 3: matig stedelijk 1 000 - 1 500 adressen per km²
- 4: weinig stedelijk 500 - 1 000 adressen per km²
- 5: niet stedelijk < 500 adressen per km²

BEVOLKING

AANT_INW: Aantal inwoners [absoluut]

Het aantal inwoners op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De standcijfers van het aantal inwoners kunt u niet gebruiken voor een correcte weergave van de ontwikkeling in de tijd. De grenzen of codes van wijken en buurten kunnen jaarlijks wijzigen waardoor adressen van een andere code worden voorzien.

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

AANT_MAN: Mannen [absoluut]

Het aantal mannen heeft betrekking op 1 januari. Aantallen mannen zijn ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

AANT_VROUW: Vrouwen [absoluut]

Het aantal vrouwen heeft betrekking op 1 januari. Aantallen vrouwen zijn ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

P_00_14_JR: Personen 0 tot 15 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 0 tot 15 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_15_24_JR: Personen 15 tot 25 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 15 tot 25 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_25_44_JR: Personen 25 tot 45 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 25 tot 45 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_45_64_JR: Personen 45 tot 65 jaar [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 45 tot 65 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_65_EO_JR: Personen 65 jaar en ouder [%]

Dit veld geeft het aantal inwoners weer dat op 1 januari 65 jaar of ouder is, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_ONGEHUWD: Ongehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari ongehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat ongehuwd geeft aan dat een persoon nog nooit een huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_GEHUWD: Gehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gehuwd ontstaat na sluiting van een huwelijk of het aangaan van een geregistreerd partnerschap. Tot de gehuwden worden ook personen gerekend die gescheiden zijn van tafel en bed, want zij blijven formeel gehuwd. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_GESCEID: Gescheiden [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gescheiden is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gescheiden ontstaat na ontbinding van een huwelijk door echtscheiding of na ontbinding van een geregistreerd partnerschap anders dan door het overlijden van de partner. Personen die gescheiden zijn van tafel en bed worden tot de gehuwden gerekend. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

P_VERWEDUW: Verweduwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari verweduwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat verweduwd ontstaat na ontbinding van een huwelijk of geregistreerd partnerschap door overlijden van de partner. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

BEV_DICHTH: Bevolkingsdichtheid [aantal inwoners per km2]

Het aantal inwoners per km² land is bepaald door het (niet afgeronde) aantal inwoners op 1 januari te delen door de (niet afgeronde) landoppervlakte. De bevolkingsdichtheid is opgenomen indien er 10 of meer inwoners in de buurt voorkomen.

Particuliere huishoudens

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens onderscheiden we meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren, niet-gehuwde paren met kinderen, echt)paren, echt)paren met kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens). De institutionele huishoudens worden hiertoe niet gerekend.

AANTAL_HH: Huishoudens totaal [absoluut]

Het aantal particuliere huishoudens is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aantal particuliere huishoudens tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de StatLinetabel Regionale Kerncijfers Nederland.

Tijdens de productie van de gegevens over huishoudens per 1 januari 2012 is gebleken dat de al gepubliceerde gegevens per 1 januari 2011 voor verbetering vatbaar zijn. Het voor 2011 gepubliceerde aantal eenpersoonshuishoudens is door de toen gebruikte methode te hoog uitgevallen en het aantal huishoudens bestaande uit niet-gehuwde paren te laag. Daarop is een kleine maar essentiële verbetering in de methode aangebracht. De definitieve buurtcijfers 2011 m.b.t. huishoudens zijn tot stand gekomen door een verbetering in de schattingsmethode. Eind 2012 zijn deze aangepaste cijfers in de KWB2011 doorgevoerd. De cijfers zijn tot en met het jaar 2009 afgerond op tientallen. Vanaf het jaar 2010 zijn ze afgerond op vijftallen.

P_EENP_HH: Eenpersoonshuishoudens [%]

Het aantal huishoudens met één persoon, die ouder is dan 14 jaar, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal particuliere huishoudens. Het aandeel eenpersoonshuishoudens is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel eenpersoonshuishoudens tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

P_HH_Z_K: Huishoudens zonder kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren zonder kinderen, echtparen zonder kinderen en overige huishoudens. Het aandeel huishoudens zonder kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland. Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

P_HH_M_K: Huishoudens met kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens met kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen met kinderen en eenouderhuishoudens. Het aandeel huishoudens met kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het aandeel meerpersoonshuishoudens met kinderen tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

GEM_HH_GR: Gemiddelde huishoudensgrootte [absoluut]

Dit gemiddelde is berekend als het aantal in particuliere huishoudens levende personen gedeeld door het aantal particuliere huishoudens. De gemiddelde huishoudensgrootte is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De gemiddelde huishoudensgrootte tot en met 2003 is een voorlopig cijfer. De cijfers vanaf 2004 zijn definitief en komen overeen met de definitieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland.

Het gemiddelde is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

GEBOO_TOT: Geboorte totaal [absoluut]

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar. Levendgeborenen zijn kinderen die na geboorte enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur. Dit aantal wordt ontleend aan de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

P_GEBOO: Geboorte relatief [per 1 000 inwoners]

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december, per 1 000 inwoners op 1 januari van het betreffende jaar.

Vanaf 2006 is het relatieve geboortecijfer op nul gezet als het aantal geboorten 2 of minder is. Het cijfer heeft betrekking op de gemeente waar de ouders staan ingeschreven en kan afwijken van de Regionale Kerncijfers

Nederland. Daar wordt het relatieve cijfer berekend over de gemiddelde bevolking in het verslagjaar.

Het relatieve aantal geboorten kan hoger uitvallen dan verwacht op basis van het inwonertal. Het relatieve cijfer betreft namelijk het aantal geboorten gedurende het jaar ten opzichte van het aantal inwoners op 1 januari. In nieuwbouwwijken kan het aantal inwoners sterk groeien in een jaar. Zo kunnen er in 1 jaar 10 kinderen geboren worden in een wijk waarin op 1 januari slechts 10 inwoners wonen, maar aan het eind van het jaar bijvoorbeeld 200 inwoners.

STERFT_TOT: Sterfte totaal [absoluut]

Alle overledenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar die ten tijde van het overlijden geregistreerd stonden in de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

P_STERFT: Sterfte relatief [per 1 000 inwoners]

Het aantal overledenen van 1 januari tot en met 31 december, per 1 000 inwoners op 1 januari van het betreffende jaar.

Vanaf 2006 is het relatieve sterftecijfer op nul gezet als het aantal overledenen 2 of minder is. Het cijfer heeft betrekking op de woongemeente en kan afwijken van de Regionale Kerncijfers Nederland. Daar wordt het relatieve cijfer berekend over de gemiddelde bevolking in het verslagjaar.

Het relatieve aantal overledenen kan hoger uitvallen dan verwacht op basis van het inwonertal. Het relatieve cijfer betreft namelijk het aantal overledenen gedurende het jaar ten opzichte van het aantal inwoners op 1 januari. In een buurt met een verpleeghuis kunnen op 1 januari 100 mensen wonen, maar door overlijdensgevallen komen er steeds nieuwe inwoners (bewoners van het verpleeghuis). Zo kan het aantal overlijdensgevallen ook 100 zijn, terwijl er inmiddels al vele mensen in die buurt (of dat verpleeghuis) hebben gewoond.

P_VERH_MOB: Verhuismobiliteit relatief [per 1 000 inwoners]

Verhuismobiliteit per 1 000 van de bevolking op 1 januari in het betreffende jaar. De verhuismobiliteit is het aantal verhuizingen naar of van een bepaalde regio per 1 000 van de totale bevolking in die regio.

De verhuismobiliteit voor gemeenten is bepaald als de binnengemeentelijk verhuisde personen plus de helft van de vestigers (uit andere gemeenten binnen Nederland) in de gemeente plus de helft van de vertrekkers (naar andere gemeenten binnen Nederland) uit de gemeente.

De verhuismobiliteit van een wijk of buurt is bepaald door de binnengemeentelijk verhuisde personen in die wijk of buurt plus de halve som van vestigers in de wijk of buurt plus de halve som van vertrekkers uit de wijk of buurt.

Omdat wel de gemeente, maar niet altijd de buurt van een verhuizing bekend is, kunnen de aantallen van de gemeenten en buurten onderling (gering) verschillen.

De relatieve verhuismobiliteit is vermeld bij minimaal 50 inwoners per buurt.

Allochtonen

Het aantal allochtonen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Eerste generatie allochtoon: Persoon die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Tweede generatie allochtoon: Persoon die in Nederland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

P_WEST_AL: Westers totaal [%]

Het aantal allochtonen op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Tot de categorie "Westers totaal" behoren allochtonen uit Europa, Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt.

Niet-westers

Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland. Tot de categorie 'niet-westers' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met

uitzondering van Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en -culturele positie worden allochtonen uit deze twee landen tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in voormalig Nederlands Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

P_N_W_AL: Niet-westers totaal [%]

Het aantal allochtonen met een niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt. Tot en met 2003 gold bovendien de aanvullende eis van de aanwezigheid van minimaal 10 niet-westerse allochtonen en werd het aantal vóór omrekening naar een percentage eerst afgerond op vijftallen.

P_MAROKKO: Marokko [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Marokko, Ifni, Spaanse Sahara en Westelijke Sahara op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_ANT_ARU: Nederlandse Antillen en Aruba [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep van de tot het Nederlandse koninkrijk behorende eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Aruba op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_SURINAM: Suriname [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Suriname op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_TURKIJE: Turkije [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Turkije op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

P_OVER_NW: Overig niet-westers [%]

Het aandeel allochtonen met een overige niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

Jaarmutaties

De verandering per buurt, wijk of gemeente van 1 januari ten opzichte van 1 januari van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De jaarmutatie wordt gepubliceerd voor ieder verslagjaar.

INW_MUT: Inwoners jaarmutatie [%]

Het percentage verandering van het aantal inwoners per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De jaarmutatie is vermeld bij minimaal 50 inwoners in het voorgaande jaar.

HH_MUT: Huishoudens jaarmutatie [%]

Het percentage verandering van het aantal particuliere huishoudens per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De jaarmutatatie is vermeld bij minimaal 50 particuliere huishoudens in het voorgaande jaar.

WEST_MUT: Westerse allochtonen jaarmutatatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel westerse allochtonen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatatie is vermeld bij meer dan 50 inwoners zowel in het voorgaande jaar als in het verslagjaar.

N_W_MUT: Niet-westerse allochtonen jaarmutatatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel niet-westerse allochtonen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatatie is vermeld bij meer dan 50 inwoners zowel in het voorgaande jaar als in het verslagjaar.

Vijfjaarsmutaties

De verandering per buurt, wijk of gemeente van 1 januari ten opzichte van 1 januari van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld voor 1 januari 2005 ten opzichte van 1 januari 2000.

INW_5JMUT: Inwoners vijfjaarsmutatie [%]

Het percentage verandering van het aantal inwoners per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij minimaal 50 inwoners vijf jaar geleden.

HH_5JMUT: Huishoudens vijfjaarsmutatie [%]

Het percentage verandering van het aantal particuliere huishoudens per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij minimaal 50 particuliere huishoudens vijf jaar geleden.

WEST_5JMUT: Westerse allochtonen vijfjaarsmutatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel westerse allochtonen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij meer dan 50 inwoners zowel vijf jaar geleden als in het verslagjaar.

N_W_5JMUT: Niet-westerse allochtonen vijfjaarsmutatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel niet-westerse allochtonen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij meer dan 50 inwoners zowel vijf jaar geleden als in het verslagjaar.

WONEN

WONINGEN: Woningvoorraad [absoluut]

Totaal aantal woningen op 1 januari, afgerond op vijftallen. Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door een particulier huishouden.

De voorraadcijfers zijn met ingang van 1992 gebaseerd op de administratieve woningtelling met peildatum 1 januari 1992 en de daarna door de gemeenten aan het CBS gemelde mutaties. De woningen met een onbekende wijk/buurtcode in het register zijn niet meegeteld bij de aantallen van de wijken en buurten, maar wel in de gemeentelijke totalen. De wijken en buurten tellen daarom niet altijd op tot gemeenten. De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Woningvoorraad.

WOZ: Gemiddelde woningwaarde [x 1 000 euro]

De gemiddelde waarde onroerende zaken van woonobjecten gebaseerd op de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ-waarde).

Voor de bepaling van de gemiddelde woningwaarde wordt alleen gebruik gemaakt van die WOZ-objecten omschreven als woningen dienend tot hoofdverblijf (WOZ-objectcode 10) en woningen met praktijkruimte (WOZ-objectcode 11) met een waarde groter dan nul euro.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Waardering Onroerende Zaken. Het zijn voor alle jaren voorlopige cijfers. Het aantal objecten met een vastgestelde WOZ-waarde kan per jaar sterk verschillen bij de voorlopige cijfers.

De gemiddelde woningwaarde van 2006 van de wijken en buurten in de gemeenten Alphen-Chaam, Appingedam, Baarn, Berkel en Rodenrijs, Delfzijl, Deventer, Eijsden, 's-Gravenhage, Loppersum en Utrechtse Heuvelrug, is gebaseerd op de gegevens van 2005.

De (voorlopig) gemiddelde woningwaarde wordt bepaald met verschillende waardepeildata: Vanaf 2007 vindt een jaarlijkse herwaardering plaats. Sinds 2008 ligt de waardepeildatum één jaar voor de ingang van het belastingjaar waarvoor WOZ-waarde wordt vastgesteld. Dus in de KWB2012 geldt de waardepeildatum 1 januari 2011.

Voor de oudere uitgaven zijn onderstaande waardepeildata gehanteerd:

- 2008: waardepeildatum 1 januari 2007;
- 2007: waardepeildatum 1 januari 2005;
- 2005 & 2006: waardepeildatum 1 januari 2003;
- 2003 & 2004: waardepeildatum 1 januari 1999.

Wanneer de woningvoorraad kleiner is dan 5 woningen of het aantal WOZ-objecten kleiner is dan 5 wordt er geen WOZ-waarde opgenomen. Vanaf 2005 geldt de beveiligingsprocedure : meer dan 5 woningen én meer dan 50 WOZ-objecten.

Woningen naar eigendom

Peiljaren tot en met 2005:

Deze gegevens zijn verkregen uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB). Er is daarbij gebruik gemaakt van informatie over het gebruikers- en eigenaarsdeel Waarde Onroerende Zaken (WOZ). Als populatie is uitgegaan van bewoonde adressen volgens de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Adressen met eigendom onbekend zijn bij de berekening buiten beschouwing gebleven. Als gevolg hiervan kunnen de percentages gering afwijken van gepubliceerde gemeentelijke uitkomsten. In het jaar 2005 is de methodiek gewijzigd, waardoor een breuk is ontstaan tussen 2004 en 2005.

Peiljaren vanaf 2009:

Door een koppeling tussen het Woningregister (WRG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster en de jaarbestanden van de Woningstatistiek is een nieuw bronbestand ontstaan waaruit informatie over huur- en koopwoningen wordt samengesteld. Er kan daarbij ook onderscheid gemaakt worden tussen huurwoningen in bezit van woningcorporaties of van overige verhuurders. Om een totaalbeeld te geven is ook de variabele Eigendom onbekend opgenomen. Wel betekenen deze veranderingen opnieuw een breuk met eerdere jaren.

P_KOOPWON: Koopwoningen [%]

Peiljaren tot en met 2005:

Peildatum: laatste vrijdag van september.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij minimaal 5 woningen op de laatste vrijdag van september en als minimaal 50 procent van de woningen toebedeeld kon worden aan huur- of koopwoningen.

Bijzonderheden: voorlopig cijfer.

Peiljaren vanaf 2009:

Peildatum: 1 januari.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Huurwoningen

Woning waarvan geen van de bewoners de eigenaar is.

P_HUURWON: Huurwoningen totaal [%]

Peiljaren tot en met 2005:

Peildatum: laatste vrijdag van september.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij minimaal 5 woningen op de laatste vrijdag van september en als minimaal 50 procent van de woningen toebedeeld kon worden aan huur- of koopwoningen.

Bijzonderheden: voorlopig cijfer.

Peiljaren vanaf 2009:

Peildatum: 1 januari.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

P_HUURCORP: In bezit woningcorporatie [%]

Een woning die in het bezit is van een toegelaten instelling volkshuisvesting of een gemeentelijk woningbedrijf.

Het betreft niet het aantal sociale huurwoningen, omdat er alleen is vastgesteld wie de eigenaar is en er niet is gekeken naar de hoogte van de huurprijs.

Peildatum: 1 januari.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

P_HUUROVVH: In bezit overige verhuurders [%]

Een huurwoning die niet in het bezit is van een woningcorporatie.

Peildatum: 1 januari.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

P_HUKO_ONB: Eigendom onbekend [%]

Met het begrip 'onbekend' wordt hier bedoeld dat er geen koppeling mogelijk was tussen de adressen van het Woningregister en die van andere registers zoals het WOZ-register, woningbestand Kadaster en jaarbestand van de Woningstatistiek bij het CBS.

Peildatum: 1 januari.

Weergave: als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Woningen naar bouwjaarklasse

Een door de gemeente aan het CBS gereed gemelde woning wordt opgenomen in het Woningregister. Het jaar waarin deze opneming plaatsvindt wordt hier als uitgangspunt genomen voor de bouwjaarklasse. Omdat er niet een exact bouwjaar geregistreerd wordt, is dit een indicatie van de bouwperiode.

Als het aandeel "woningen vóór 2000" in de KWB 2010 groter is dan in 2009, is dit mogelijk een gevolg van een opschoning van het woningregister per 1-1-2008. Voor het jaar 2009 zijn sommige mutatedatums ten onrechte toegekend als jaar van opneming.

De bouwjaarklasse heeft hier twee waarden:

- 1) in of na het jaar 2000 opgenomen in het Woningregister;
- 2) vóór het jaar 2000 opgenomen in het Woningregister.

P_WONV2000: Bouwjaarklasse vanaf 2000 [%]

Het aantal woningen dat in of na het jaar 2000 is opgenomen in het Woningregister, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal woningen. Het percentage is vermeld bij 20 woningen of meer per buurt.

P_WONT2000: Bouwjaarklasse tot 2000 [%]

Het aantal woningen dat vóór het jaar 2000 is opgenomen in het Woningregister, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal woningen. Het percentage is vermeld bij 20 woningen of meer per buurt.

Wonen naar gestapelde bouw en leegstand

P_HOOGBOUW: Aandeel gestapelde woningen in de totale woningvoorraad.

Gestapelde woningen zijn woningen die boven elkaar liggen. Gestapelde bouw kan variëren van een bouwblok met twee woningen boven elkaar tot vele woningen naast en boven elkaar. Het kan dus gaan om een flat, appartementengebouw, een portiekwoning, maisonnette e.d. Het aantal is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

P_LEEGSTAND: Aandeel leegstaande woningen in de totale woningvoorraad.

Een leegstaande woning is een voor woning beschikbare woning, waar geen bewoners volgens de GBA en het Probas staan ingeschreven. De woning wordt ook niet gebruikt voor andere doeleinden (zoals praktijkruimte, winkel, kinderdagverblijf) of als tweede woning. Het aantal is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

ENERGIE

Gemiddeld aardgasverbruik

P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

Het gemiddeld jaarverbruik voor aardgas van particuliere woningen berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven.

De berekening is inclusief woningen die zijn aangesloten op stadsverwarming. Deze woningen hebben een zeer laag of zelfs nulverbruik voor aardgas. Hierdoor valt in gebieden waar stadsverwarming aanwezig is het gemiddeld aardgasverbruik van woningen lager uit dan in gebieden zonder stadsverwarming.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen per woningtype.

Naar woningtype

De volgende typen worden onderscheiden: appartement, tussenwoning, hoekwoning, twee-onder-één-kap-woning en vrijstaande woning. De typering wordt bepaald door het Kadaster.

Appartement

Een geheel van bij elkaar horende vertrekken als afzonderlijke wooneenheid binnen een grotere woning waarbij de opdeling van het gebouw heeft plaatsgevonden volgens het appartementsrecht

P_GAS_APP: Gemiddeld gasverbruik; appartement [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_GAS_TUS: Gemiddeld gasverbruik; tussenwoning [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_GAS_HOEK: Gemiddeld gasverbruik; hoekwoning [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_GAS_21K: Gemiddeld gasverbruik; twee-onder-één-kap-woning [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_GAS_VRY: Gemiddeld gasverbruik; vrijstaande woning [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_GAS_ONB: Gemiddeld gasverbruik; woningtype onbekend [m³]

Zie toelichting bij P_GAS_TOT: Gemiddeld gasverbruik; totaal [m³]

P_STADVERW: Aandeel stadsverwarming [%]**Percentage woningen met stadsverwarming**

Het percentage woningen dat is aangesloten op warmtedistributie (stadsverwarming). Warmtedistributie is een verwarmingssysteem waarbij de woningen in een wijk worden verwarmd via een ondergronds netwerk van warmwaterleidingen. In veel gevallen maakt warmtedistributie gebruik van restwarmte van bijvoorbeeld elektriciteitscentrales. Het aardgasverbruik van deze woningen is in veel gevallen zeer laag of zelfs nul. De hoeveelheid warmte die door aangesloten woningen in een jaar wordt afgenomen van de warmtedistributie is niet beschikbaar.

Het percentage wordt vermeld bij 10 of meer (bewoonde) woningen.

Gemiddeld elektriciteitsverbruik**P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]**

Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. Collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties of hal-/galerijverlichting zijn hierbij niet inbegrepen. Het verbruik is exclusief elektriciteit die eventueel in de particuliere woningen zelf wordt opgewekt bijvoorbeeld door zonnepanelen.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen per woningtype.

P_ELEK_APP: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; appartement [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

P_ELEK_TUS: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; tussenwoning [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

P_ELEK_HOE: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; hoekwoning [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

P_ELEK_21K: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; twee-onder-één-kap-woning [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

P_ELEK_VRY: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; vrijstaande woning [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

P_ELEK_ONB: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; woningtype onbekend [kWh]

Zie toelichting bij P_ELEK_TOT: Gemiddeld elektriciteitsverbruik; totaal [kWh]

ONDERWIJS**LEERL_VO: Leerlingen voortgezet onderwijs [absoluut]**

Het voortgezet onderwijs (VO) in het schooljaar 2005/'06 dat in deze tabel wordt behandeld omvat:

- Het door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gesubsidieerd voltijd onderwijs;
- Het voltijd voortgezet onderwijs dat gesubsidieerd wordt door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Dit betreft de vmbo-afdelingen van de Agrarische Opleidingscentra (AOC's).

Onder het voortgezet onderwijs vallen het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo), het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo), het havo en het vwo.

Het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) is buiten beschouwing gelaten. Tevens is het praktijkonderwijs niet in de cijfers opgenomen, omdat slechts een deel hiervan in de bestanden over het VO is opgenomen.

De teldatum is 1 oktober van het betreffende schooljaar.

Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli van het volgende jaar.

Het aantal leerlingen per gemeente beschrijft het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het betreffende schooljaar in een bepaalde gemeente woont. Hierbij is uitgegaan van de gemeentelijke indeling die geldt op 1 oktober van dat schooljaar. Een leerling kan in een andere gemeente naar school gaan.

De aantallen zijn afgerond op tientallen.

P_STU_HO: Studenten hoger onderwijs [%]

Het aandeel ingeschreven voltijdstudenten aan het hoger onderwijs van 15 tot 65 jaar dat in de betreffende gemeente, wijk of buurt woonachtig is op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

Het percentage is vermeld bij meer dan 5 studenten hoger onderwijs op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

STU_HO_MUT: Studenten hoger onderwijs jaarmutatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel studenten hoger onderwijs van 15 tot 65 jaar dat in de betreffende gemeente, wijk of buurt woonachtig is ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatie is vermeld bij meer dan 5 studenten hoger onderwijs op de laatste vrijdag van september in het verslagjaar en in het voorgaande jaar en bij meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

ARBEID**Werkzame personen**

Personen van 15 tot 65 jaar met inkomsten uit arbeid als werknemer en/of zelfstandige. De cijfers zijn ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreffen voorlopige cijfers.

P_WP_TOT: Werkzame personen totaal [%]

Het aandeel werkzame personen op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

Het percentage is vermeld bij meer dan 5 werkzame personen op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

WP_MUT: Werkzame personen jaarmutatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel werkzame personen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatatie is vermeld bij meer dan 5 werkzame personen op de laatste vrijdag van september in het verslagjaar en in het voorgaande jaar, en bij meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

P_ZELFST: Zelfstandigen [%]

Het aandeel zelfstandigen op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is gebaseerd op belastingaanslagen en ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

Het percentage is vermeld bij meer dan 5 zelfstandigen op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

Werkzame personen naar herkomst

Het aandeel werkzame personen van de betreffende herkomstgroep op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners van deze herkomstgroep van 15 tot 65 jaar.

P_WP_AUT: Werkzame personen; Autochtonen [%]

Het aandeel werkzame autochtonen op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal autochtonen van 15 tot 65 jaar.

Een autochtoon is een persoon waarvan beide ouders in Nederland zijn geboren. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

P_WP_WEST: Werkzame personen; Westerse allochtonen [%]

Het aandeel werkzame westerse allochtonen op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal westerse allochtonen van 15 tot 65 jaar.

Tot de categorie "westerse allochtonen" behoren allochtonen uit Europa, Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

P_WP_N_W: Werkzame personen; Niet-westerse allochtonen [%]

Het aandeel werkzame niet-westerse allochtonen op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal niet-westerse allochtonen van 15 tot 65 jaar.

Tot de categorie 'niet-westerse allochtonen' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

Werkzame personen naar sector

Het aandeel werkzame personen op de laatste vrijdag van september naar hoofdgroep van de Standaardbedrijfs Indeling (SBI), uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar.

P_WP_LANDB: Werkzame personen; Landbouw [%]

Het aandeel werkzame personen in de landbouw op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_INDUS: Werkzame personen; Industrie [%]

Het aandeel werkzame personen in de industrie op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_COTOT: Werkzame personen; Commerciële dienstverlening totaal [%]

Het aandeel werkzame personen in de commerciële dienstverlening op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_HANDE: Werkzame personen; Handel [%]

Het aandeel werkzame personen in de handel op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_OV_CO: Werkzame personen; Overige commerciële dienstverlening [%]

Het aandeel werkzame personen in de overige commerciële dienstverlening op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_NCTOT: Werkzame personen; Niet-commerciële dienstverlening totaal [%]

Het aandeel werkzame personen in de niet-commerciële dienstverlening op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_OND: Werkzame personen; Onderwijs [%]

Het aandeel werkzame personen in het onderwijs op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_GEZON: Werkzame personen; Gezondheidszorg [%]

Het aandeel werkzame personen in de gezondheids- en welzijnszorg op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_OV_NC: Werkzame personen; Overige niet-commerciële dienstverlening [%]

Het aandeel werkzame personen in de overige niet-commerciële dienstverlening op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_ONBEK: Werkzame personen; Onbekende sector [%]

Het aandeel werkzame personen met een onbekende economische activiteit op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Het gaat hier onder andere om personen die als freelancer of in het buitenland werkzaam zijn. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

P_WP_FOREN: Forensen [%]

Het aandeel werkzame personen dat buiten de woongemeente werkzaam is, uitgedrukt in hele procenten van het totale aantal werkzame personen van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

Het percentage is vermeld bij meer dan 10 werkzame personen die in een andere gemeente werken op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

INKOMEN

Deze tabel geeft informatie over het persoonlijk inkomen van personen met een geheel jaar inkomen en het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens.

De gegevens (met uitzondering van het aandeel pensioenontvangers) komen uit het Regionaal Inkomensonderzoek (RIO) van het voorgaande jaar. De cijfers gepubliceerd bij 2003 zijn afkomstig uit RIO2002 en hebben dus betrekking op het inkomen over 2002. Het RIO is een zeer grote steekproef van ca. 2 miljoen huishoudens, zodat bij uitkomsten over kleine gebieden een grote onnauwkeurigheid voor kan komen.

Het Regionaal Inkomensonderzoek van het CBS is voornamelijk gebaseerd op registers afkomstig van het Ministerie van Financiën (de fiscale registers) en de bevolkingsregisters van de Nederlandse gemeenten (GBA).

Het GBA is een register waarin alle inwoners van een gemeente behoren te zijn ingeschreven.

Uitgezonderd zijn:

- inwoners van Nederland die gebruik maken van uitzonderingsregels die gelden met betrekking tot opnemings in de bevolkingsregisters (niet-Nederlandse diplomaten en niet-Nederlandse NAVO militairen). Zij mogen zelf bepalen of zij in de bevolkingsregisters ingeschreven worden of niet.
- asielzoekers die korter dan zes maanden in de centrale opvang verblijven en nog geen

verblijfsvergunning hebben gekregen.

Met ingang van het jaar 2008 (RIO2007) is het inkomensbegrip gewijzigd van besteedbaar inkomen van personen naar persoonlijk inkomen en het aantal variabelen is op huishoudensniveau uitgebreid. Dit heeft ertoe geleid dat inkomensgegevens gesplitst zijn naar de periode tot en met 2007 en vanaf 2008.

Inkomen jaren t/m 2007

De inkomensgegevens zijn tot en met 2007 (RIO2006) gebaseerd op het besteedbaar inkomen. Dat is het totaal aan inkomsten van een individu, verminderd met betaalde premies en belastingen.

AANT_INK: Aantal inkomensontvangers [absoluut]

Het aantal personen met 52 weken inkomen in het voorgaande jaar. De categorie zelfstandigen behoort tot de groep personen met 52 weken inkomen, evenals de bevolking in instellingen, inrichtingen en tehuizen. Personen die in het onderzoeksjaar gedurende kortere tijd of over een qua tijdsduur onbekende periode inkomen hebben, worden niet meegerekend. Ook personen die uitsluitend kinderbijslag of individuele huursubsidie ontvangen worden bij de categorie personen met 52 weken inkomen buiten beschouwing gelaten. Studenten, dat wil zeggen personen met een studiebeurs in het kader van de Wet Studiefinanciering, worden ook niet tot deze groep gerekend, zelfs al hebben zij het hele jaar een baan.

Dit gegeven is afkomstig uit het Regionaal Inkomensonderzoek. De cijfers zijn tot 2004 afgerond op tientallen, vanaf 2005 op honderdtallen. Ze zijn vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt.

INK_ONTV: Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger [x 1 000 euro]

Het gemiddeld besteedbaar inkomen per individu met 52 weken inkomen in het voorgaande jaar. Het besteedbaar inkomen is het totaal aan inkomsten van een individu, verminderd met betaalde premies en belastingen. Individuen met 52 weken inkomen hebben het gehele voorgaande jaar inkomsten genoten, al dan niet in deeltijd. Groepen inkomensontvangers die buiten deze definitie vallen zijn bijvoorbeeld seizoenswerkers en oproepkrachten.

Dit gegeven is afkomstig uit het Regionaal Inkomensonderzoek. De genoemde bedragen zijn afgerond op duizendtallen met één cijfer achter de komma, dus bijvoorbeeld een waarde van 14,9 moet worden gelezen als 14,9 duizend euro. De waarde is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt.

INK_INW: Gemiddeld inkomen per inwoner [x 1 000 euro]

Het gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner in het voorgaande jaar. Het besteedbaar inkomen is het totaal aan inkomsten van een individu, verminderd met betaalde premies en belastingen. Voor de berekening van dit veld zijn de besteedbare inkomens van alle individuen binnen een gebied opgeteld. Het resulterende bedrag is vervolgens gedeeld door het aantal inwoners van het gebied. Dit gegeven is afkomstig uit het Regionaal Inkomensonderzoek. De genoemde bedragen zijn afgerond op duizendtallen met één cijfer achter de komma, dus bijvoorbeeld een waarde van 10,2 lezen als 10,2 duizend euro. De waarde is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt.

P_LAAG_INK: Lage inkomens [%]

Het aantal inkomensontvangers met 52 weken inkomen dat in het voorgaande jaar een besteedbaar inkomen had dat lager was dan of gelijk was aan het 40-procentpunt van de landelijke inkomensverdeling.

Het grensbedrag van het 40-procentpunt van de landelijke inkomensverdeling was in:

2002: 14,2 duizend euro;

2003: 13,8 duizend euro;

2004: 13,9 duizend euro;

2005: 13,9 duizend euro;

2006: 14,2 duizend euro;

Het percentage is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_HOOG_INK: Hoge inkomens [%]

Het aantal inkomensontvangers met 52 weken inkomen dat in het voorgaande jaar een besteedbaar inkomen had dat hoger was dan of gelijk was aan het 80-procentpunt van de landelijke inkomensverdeling.

Het grensbedrag van het 80-procentpunt van de landelijke inkomensverdeling was in:
2002: 25,2 duizend euro;
2003: 24,2 duizend euro;
2004: 24,3 duizend euro;
2005: 24,6 duizend euro;
2006: 25,2 duizend euro.

Het percentage is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_NIET_ACT: Niet actieven [%]

Het aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar met 52 weken inkomen dat in het voorgaande jaar een uitkering als voornaamste inkomensbron had, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar. Personen met een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschikten, pensioenontvangers, bijstandontvangers en de groep 'overige inkomensontvangers' worden tot de niet-actieven gerekend. Vanaf het verslagjaar 2002 worden ook werkstudenten meegenomen in de populatie. Zij worden ook tot de niet-actieven gerekend. Het percentage is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

Inkomen jaren vanaf 2008

Met ingang van het jaar 2008 (RIO2007) is het inkomensbegrip gewijzigd van besteedbaar inkomen van personen naar persoonlijk inkomen en het aantal variabelen is op huishoudensniveau uitgebreid. Dit heeft ertoe geleid dat inkomensgegevens gesplitst zijn naar de periode tot en met 2007 en vanaf 2008.

Inkomen van personen

De inkomensgegevens zijn vanaf 2008 gebaseerd op het persoonlijk inkomen. Dit omvat de volgende bestanddelen van het bruto-inkomen van een persoon:

- inkomen uit arbeid;
- inkomen uit eigen onderneming;
- uitkering inkomensverzekeringen;
- uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag).

Het gaat hier om het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van personen met een geheel jaar inkomen.

AANT_INK2: Aantal inkomensontvangers [absoluut]

Personen in particuliere huishoudens met een heel jaar inkomen, inclusief studenten.

Een persoon heeft inkomen, indien er sprake is van persoonlijk inkomen.

De cijfers zijn afgerond op honderdtallen en vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt.

INK_ONTV2: Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger [x 1 000 euro]

Het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van personen met een geheel jaar inkomen.

De genoemde bedragen zijn afgerond op duizendtallen met één cijfer achter de komma, dus bijvoorbeeld een waarde van 14,9 moet worden gelezen als 14,9 duizend euro. De waarde is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt.

INK_INW2: Gemiddeld inkomen per inwoner [x 1 000 euro]

Het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van de totale bevolking. De genoemde bedragen zijn afgerond op duizendtallen met één cijfer achter de komma, dus bijvoorbeeld een waarde van 14,9 moet worden gelezen als 14,9 duizend euro. De waarde is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt.

P_LAAGINKP: Personen met laag inkomen [%]

Personen zijn ingedeeld naar hoogte van het persoonlijk inkomen in drie groepen. De indeling vindt plaats nadat alle personen zijn gerangschikt van laag naar hoog persoonlijk inkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent personen ingeteld met een persoonlijk inkomen tot maximaal 19 200 euro. Het persoonlijk inkomen omvat inkomen uit arbeid, inkomen uit eigen onderneming, uitkering inkomensverzekeringen en uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag). Het percentage is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_HOOGINKP: Personen met hoog inkomen [%]

Personen zijn ingedeeld naar hoogte van het persoonlijk inkomen in drie groepen. De indeling vindt plaats nadat alle personen zijn gerangschikt van laag naar hoog persoonlijk inkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de personen ingeteld behorend tot de twintig procent personen met het hoogste persoonlijk inkomen (hoger dan 41 300 euro). Het persoonlijk inkomen omvat inkomen uit arbeid, inkomen uit eigen onderneming, uitkering inkomensverzekeringen en uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag). Het percentage is vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_NIETACT2: Niet actieven [%]

Het aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar met 52 weken inkomen dat in het voorgaande jaar een uitkering als voornaamste inkomensbron had, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar. Personen met een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschikten, pensioenontvangers, bijstandontvangers en de groep 'overige inkomensontvangers' worden tot de niet-actieven gerekend.

Tot het jaar 2010 is het percentage vermeld bij minimaal 200 inwoners per buurt.

Vanaf het jaar 2010 is het percentage vermeld bij minimaal 200 personen met 52 weken inkomen, jonger dan 65 jaar. Vanaf 2012 bij minimaal 100 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

Inkomen van huishoudens

Het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met:

- betaalde inkomensoverdrachten, zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e);
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen, volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden;
- premies ziektekostenverzekeringen;
- belastingen op inkomen en vermogen.

Van de bevolking in particuliere huishoudens is een aantal groepen niet naar hoogte van inkomen ingedeeld. Dit betreft enerzijds studentenhuishoudens en anderzijds huishoudens met een onvolledig jaarinkomen. De doelpopulatie bestaat dan ook uit (personen in) particuliere huishoudens waarvan de hoofdkostwinner (of eventuele partner) 52 weken inkomen heeft en niet afhankelijk is van studiefinanciering.

P_LAAGINKH: Huishoudens met laag inkomen [%]

Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent huishoudens ingeteld met een besteedbaar inkomen tot maximaal 25 100 euro.

Het percentage is vermeld bij minimaal 70 particuliere huishoudens per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 particuliere huishoudens per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_HOOGINKH: Huishoudens met hoog inkomen [%]

Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de huishoudens ingeteld behorend tot de twintig procent huishoudens met het hoogste besteedbaar inkomen (hoger dan 46 500 euro).

Het percentage is vermeld bij minimaal 70 particuliere huishoudens per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 particuliere huishoudens per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

P_LKOOVKRH: Huishoudens met lage koopkracht [%]

Een inkomen dat, omgerekend naar een inkomen van een alleenstaande, een lagere koopkracht vertegenwoordigt dan een bedrag van 9 259 euro in prijzen van 2000. Om te bepalen of een huishouden een laag inkomen heeft, wordt het inkomen van een huishouden omgerekend tot het gestandaardiseerde inkomen. Vervolgens wordt dit gestandaardiseerde inkomen (met het prijsindexcijfer) herleid naar het prijspeil in 2000. Het resulterende gestandaardiseerde en gedefleerde inkomen is laag wanneer het minder is dan 9 250 euro. Deze grens komt ongeveer overeen met de koopkracht van een bijstandsuitkering voor een alleenstaande in 1979 toen deze op zijn hoogst was. Het percentage is vermeld bij minimaal 70 huishoudens behorende tot de doelpopulatie per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 huishoudens per buurt.

P_SOCMINH: Huish. onder of rond sociaal minimum [%]

Huishoudens onder of rond het sociaal minimum.

Het sociaal minimum is het wettelijk bestaansminimum zoals dat in de politieke besluitvorming is vastgesteld. Om te kunnen beoordelen hoe het inkomen zich verhoudt tot het minimum, moet aan de hand van de regelgeving worden vastgesteld welke norm voor het desbetreffende huishouden van toepassing is. De norm voor een (echt)paar met uitsluitend minderjarige kinderen is bijvoorbeeld gelijkgesteld aan de bijstandsuitkering van een echtpaar, aangevuld met de (leeftijdsafhankelijke) kinderbijslag. Bij 65-plussers is het bedrag aan AOW-pensioen als norm gekozen.

Het percentage is vermeld bij minimaal 70 huishoudens behorende tot de doelpopulatie per buurt en vanaf 2012 bij minimaal 100 huishoudens per buurt.

SOCIALE ZEKERHEID

P_PENS_ONT: Pensioenontvangers [%]

Het aandeel pensioenontvangers van 55 jaar en ouder op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners.

Bij pensioenen gaat het hier om inkomsten op grond van de algemene ouderdomswet, vervoegde uittreding, flexibel pensioen en uittreden, algemene weduwen en wezenwet, algemene nabestaandenwet, oorlogs- en verzetspensioenen, lijfrente-uitkeringen ontvangen van levensverzekeringmaatschappijen en dergelijke en aanvullend pensioen bestaande uit uitkeringen van pensioenfondsen. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB).

Het percentage is vermeld bij meer dan 5 pensioenontvangers op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

P_UIT_ONTV: Uitkeringsontvangers [%]

Het aandeel uitkeringsontvangers van 15 tot 65 jaar op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal personen van 15 tot 65 jaar. Bij uitkeringen gaat het hier om uitkeringen krachtens de Algemene Bijstandswet (ABW) en met ingang van 1-1-2004 de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong), de Werkloosheidswet (WW) of een andere uitkering. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer. Het percentage is vermeld bij meer dan 5 uitkeringsontvangers op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

UIT_O_MUT: Uitkeringsontvangers jaarmutatie [%-punt]

De verandering in procentpunten van het aandeel uitkeringsontvangers van 15 tot 65 jaar per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatatie is vermeld bij meer dan 5 uitkeringsontvangers op de laatste vrijdag van september in het verslagjaar en in het voorgaande jaar, en bij meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

P_UIT_O_L1: Uitkeringsontvangers langer dan 1 jaar [%]

Het aandeel uitkeringsontvangers van 15 tot 65 jaar met een uitkering langer dan één jaar op de laatste vrijdag van september, uitgedrukt in hele procenten van het aantal uitkeringsontvangers van 15 tot 65 jaar. Dit gegeven is ontleend aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en betreft een voorlopig cijfer.

Het percentage is vermeld bij meer dan 5 uitkeringsontvangers met een uitkering langer dan één jaar op de laatste vrijdag van september en meer dan 50 inwoners per buurt op 1 januari.

Uitkeringen Algemene bijstand (ABW/WWB)

Het aantal algemene bijstandsuitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet (ABW) en (met ingang van 1 januari 2004) de Wet werk en bijstand (WWB) die in de betreffende maand geregistreerd zijn. Vanaf 1 januari 2005 worden uitkeringen die met terugwerkende kracht na afloop van de betreffende maand worden vastgesteld, niet meer meegeteld (administratieve vertraging). Het betreft uitkeringen aan thuiswonenden, dus niet uitkeringen die worden toegekend aan mensen die in instellingen of inrichtingen verblijven.

Hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van één uitkering en worden tot en met 2004 alleen de kenmerken van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen. Bij de cijfers vanaf 2005 is er voor gekozen om bij het toedelen van uitkeringen aan (echt)paren consequent de persoonskenmerken (leeftijd en geslacht) over te nemen van de oudste persoon van het (echt)paar. Uitkomsten over het aantal bijstandsuitkeringen worden ontleend aan de administraties van de gemeenten.

WWB_UITTOT: Algemene bijstandsuitkeringen totaal [absoluut]

Het aantal algemene bijstandsuitkeringen op 31 maart van het betreffende jaar. Vanaf 2005 gaat het hierbij om uitkeringen aan huishoudens waarvan het oudste lid van het bijstandshuishouden jonger is dan 65 jaar. Tot en met 2004 hebben de cijfers daarentegen betrekking op uitkeringen aan huishoudens waarvan degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd jonger is dan 65 jaar. Het aantal is vermeld bij 50 of meer huishoudens per buurt. Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is.

De cijfers in deze publicatie wijken af van de cijfers in de regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In de RKN hebben de bijstandsgegevens betrekking op 31 december van het desbetreffende jaar.

P_WWB_UIT: Algemene bijstandsuitkeringen relatief [per 1 000 huishoudens]

Het aandeel bijstandsuitkeringen is het aantal algemene bijstandsuitkeringen per 1 000 huishoudens op 1 januari van het betreffende jaar. De bijstandsuitkeringen betreffen standcijfers per 31 maart van hetzelfde jaar van uitkeringen aan huishoudens, ongeacht de leeftijd van de leden van dat bijstandshuishouden. Doordat het aantal uitkeringen en het aantal huishoudens een verschillend peilmoment hebben, kan het relatieve cijfer boven de 1 000 uitkomen.

De relatieve cijfers zijn vermeld bij 50 of meer huishoudens per buurt. Daarnaast zijn relatieve cijfers lager dan 10 afgerond op vijftallen. Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is.

De cijfers in deze publicatie wijken af van de cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie worden de relatieve cijfers berekend met de uitkeringen en huishoudens per 31 december van het betreffende jaar.

WWB_UITMUT: Algemene bijstandsuitkeringen jaarmutatatie [%]

Het percentage verandering in het totaal aantal algemene bijstandsuitkeringen. Vanaf 2005 gaat het hierbij om uitkeringen aan huishoudens waarvan het oudste lid van het bijstandshuishouden jonger is dan 65 jaar. Tot en met 2004 hebben de cijfers daarentegen betrekking op uitkeringen aan huishoudens waarvan degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd jonger is dan 65 jaar. Hierdoor ontstaat er een kleine breuk tussen 2004 en 2005. Daarom is er over 2005 geen jaarmutatatie opgenomen.

De jaarmutatatie is vermeld bij minimaal 50 bijstandsuitkeringen in het voorgaande jaar en bij minimaal 50 huishoudens in het huidige jaar.

Uitkeringen Arbeidsongeschiktheid (AO)

Het aantal AO-uitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) die aan het eind van de verslagperiode niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om zo'n tienduizend uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen.

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering, sanctie of schorsing. De cijfers zijn exclusief de uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden in het buitenland. Bij 'Nederland totaal' zijn wel de uitkeringen waarvan de woongemeente van de aanvrager onbekend is meegeteld.

Uitkomsten over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden ontleend aan de administraties van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

AO UIT_TOT: AO-uitkeringen totaal [absoluut]

Het aantal AO-uitkeringen per 31 maart van het betreffende jaar.

De cijfers in deze publicatie wijken af van de cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie wordt het standcijfer genomen per 31 december van het betreffende jaar.

Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is. Het aantal werd tot en met 2006 vermeld bij 100 of meer inwoners van 15-64 jaar per buurt. Vanaf 2007 is het aantal vermeld bij 100 of meer totaal aantal inwoners per buurt.

P_AO UIT: AO-uitkeringen relatief [per 1 000 inwoners 15-64 jr]

Het aantal AO-uitkeringen per 31 maart van het betreffende jaar per 1 000 inwoners van 15-64 jaar op 1 januari van het betreffende jaar.

Doordat de uitkeringen en inwoners een verschillend peilmoment hebben én omdat één persoon meerdere AO-uitkeringen kan hebben, kan het relatieve cijfer boven de 1000 uitkomen.

De relatieve cijfers in deze publicatie wijken af van de relatieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie worden de relatieve cijfers berekend met de uitkeringen en inwoners van 15-64 jaar per 31 december van het betreffende jaar.

Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is.

De relatieve cijfers werden tot en met 2006 vermeld bij 100 of meer inwoners van 15-64 jaar per buurt. Vanaf 2007 zijn de relatieve cijfers vermeld bij 100 of meer totaal aantal inwoners per buurt. Relatieve cijfers lager dan 20 zijn afgerond op vijftallen.

AO UIT_MUT: AO-uitkeringen jaarmutatie [%]

Het percentage verandering in totaal aantal AO-uitkeringen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De jaarmutatie is vermeld bij minimaal 50 uitkeringen in het voorgaande jaar en bij minimaal 100 inwoners van 15-64 jaar in het huidige jaar.

Uitkeringen Werkloosheid (WW)

Het aantal WW-uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW) die aan het eind van de verslagperiode niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen.

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering, sanctie of schorsing.

De cijfers per gemeente, wijk of buurt zijn exclusief de uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden in het buitenland. Bij 'Nederland totaal' zijn wel de uitkeringen meegeteld waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland en ook uitkeringen waarvan de woongemeente van de aanvrager onbekend is.

Uitkomsten over het aantal WW-uitkeringen worden ontleend aan de administraties van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

WW_UIT_TOT: WW-uitkeringen totaal [absoluut]

Het aantal WW-uitkeringen per 31 maart van het betreffende jaar.

Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is of waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland.

De cijfers in deze publicatie wijken af van de cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie wordt het standcijfer genomen per 31 december van het betreffende jaar.

Het aantal werd tot en met 2006 vermeld bij 100 of meer inwoners van 15-64 jaar per buurt. Vanaf 2009 is het aantal vermeld bij 100 of meer totaal aantal inwoners per buurt.

P_WW_UIT: WW-uitkeringen relatief [per 1 000 inwoners 15-64 jaar]

Het aantal WW-uitkeringen per 31 maart van het betreffende jaar per 1 000 inwoners van 15-64 jaar op 1 januari van het betreffende jaar.

Doordat de uitkeringen en inwoners een verschillend peilmoment hebben én omdat één persoon meerdere WW-uitkeringen kan hebben, kan het relatieve cijfer boven de 1 000 uitkomen.

De relatieve cijfers in deze publicatie wijken af van de relatieve cijfers in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie worden de relatieve cijfers berekend met de uitkeringen en inwoners van 15-64 jaar per 31 december van het betreffende jaar.

Bij 'Nederland totaal' zijn ook de uitkeringen meegeteld waarvan de regio van de aanvrager onbekend is of waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland.

De relatieve cijfers werden tot en met 2006 vermeld bij 100 of meer inwoners van 15-64 jaar per buurt. Vanaf 2009 zijn de relatieve cijfers vermeld bij 100 of meer totaal aantal inwoners per buurt. Relatieve cijfers lager dan 20 zijn afgerond op vijftallen.

WW_UIT_MUT: WW-uitkeringen jaarmutatie [%]

Het percentage verandering in totaal aantal WW-uitkeringen per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen.

De jaarmutatie is vermeld bij minimaal 50 uitkeringen in het voorgaande jaar en bij minimaal 100 inwoners van 15-64 jaar in het huidige jaar.

BEDRIJVEN**AGRA_BEDR: Aantal agrarische bedrijven [absoluut]**

Het aantal bedrijven waarvan landbouw een hoofd- of nevenactiviteit is op 1 april. Het aantal is gebaseerd op het vestigingsadres van de hoofdbedrijfsgebouwen. Dit is niet per definitie gelijk aan de locatie van de landbouwactiviteiten. De gegevens zijn ontleend aan de Landbouwtelling.

Mogelijke verschillen tussen gemeentelijke totalen en de som van buurten zijn een gevolg van de wijze van toedeling van bedrijven. De gemeentelijke toedeling vindt plaats met behulp van de 4-cijferige postcode en de wijk- en buurttoedeling met behulp van de 6-cijferige postcode.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

AGRA_MUT: Agrarische bedrijven jaarmutatie [%]

Het percentage verandering in het totaal aantal agrarische bedrijven per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van de grenzen.

De jaarmutatie is vermeld bij minimaal 10 agrarische bedrijven in het voorafgaande jaar.

AGRA_5JMUT: Agrarische bedrijven vijfjaarsmutatie [%]

Het percentage verandering in het totaal aantal agrarische bedrijven per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor verandering van grenzen.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij minimaal 10 agrarische bedrijven vijf jaar geleden.

P_GEWASSEN: Gewassenbedrijven [%]

Het aandeel gewassenbedrijven op 1 april, uitgedrukt in hele procenten van het aantal agrarische bedrijven. Tot de gewassenbedrijven behoren de akkerbouwbedrijven, tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven. Het aandeel is gebaseerd op het vestigingsadres van de hoofdbedrijfsgebouwen; dit is niet per definitie gelijk aan de locatie van de landbouwactiviteiten.

Het percentage is vermeld bij meer dan 10 agrarische bedrijven per buurt.

P_VEETEELT: Veeteeltbedrijven [%]

Het aandeel veeteeltbedrijven op 1 april, uitgedrukt in hele procenten van het aantal agrarische bedrijven. Tot de veeteeltbedrijven behoren de graasdierbedrijven en hokdierbedrijven. Het aandeel is gebaseerd op het vestigingsadres van de hoofdbedrijfsgebouwen; dit is niet per definitie gelijk aan de locatie van de landbouwactiviteiten.

Het percentage is vermeld bij meer dan 10 agrarische bedrijven per buurt.

P_COMBI: Combinatiebedrijven [%]

Het aandeel combinatiebedrijven op 1 april, uitgedrukt in hele procenten van het aantal agrarische bedrijven. Tot de combinatiebedrijven behoren de bedrijven met gewas-, veeteeltcombinaties. Het aandeel is gebaseerd op het vestigingsadres van de hoofdbedrijfsgebouwen; dit is niet per definitie gelijk aan de locatie van de landbouwactiviteiten.

Het percentage is vermeld bij meer dan 10 agrarische bedrijven per buurt.

Bedrijfsvestigingen (excl. agrarisch) tot 1-1-2011

Bedrijfsvestigingen naar activiteit op 1 januari (SBI 1993).

Bedrijfsvestigingen in de landbouw en visserij zijn niet meegeteld. Met ingang van 1 januari 2007 zijn de bedrijfsvestigingen niet meer vermeld in grootteklassen, maar in absolute aantallen.

Bedrijven hebben één of meer lokale eenheden, zogenaamde vestigingen. De meeste bedrijven bestaan uit één vestiging, een klein deel van de bedrijven heeft meer dan één vestiging. Een vestiging is een afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen, benut door een bedrijf voor de uitoefening van activiteiten. Vestigingen worden ingedeeld naar de economische activiteit van het bedrijf waartoe zij behoren.

De toedeling van bedrijfsvestigingen aan gemeenten, wijken en buurten vindt plaats met behulp van de 6-cijferige postcode. Indien deze niet bekend is wordt toegedeeld met behulp van de 4-cijferige postcode. Omdat de grenzen van postcodegebieden soms niet overeenkomen met de grenzen van gemeenten, wijken en buurten kan het voorkomen dat bedrijfsvestigingen aan een naastliggende gemeente, wijk of buurt worden toegekend.

De cijfers in deze publicatie wijken af van de cijfers in de tabel 'Bedrijven; vestigingen per regio naar economische activiteit, SBI'93'. Daar vindt de toedeling plaats met behulp van de 4-cijferige postcode.

De gegevens zijn ontleend aan de statistiek Bedrijven in Nederland. Vanaf 1 juli 2006 is het Algemene bedrijfsregister van het CBS ingrijpend gewijzigd. Als gevolg daarvan zijn de gegevens over het aantal vestigingen en instellingen op 1 januari 2007 niet meer vergelijkbaar met de gegevens van voor deze peildatum.

BEDR_KLAS: Bedrijfsvestigingen tot en met 2006 [code]

Het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari, ingedeeld in 9 grootteklassen. Bedrijfsvestigingen in de landbouw, visserij en intramurale gezondheidszorg zijn niet meegeteld. De volgende klassenindeling is gehanteerd:

Klasse Aantal bedrijfsvestigingen
-----

1 0 tot 10
2 10 tot 20
3 20 tot 50
4 50 tot 100
5 100 tot 200
6 200 tot 500
7 500 tot 1 000
8 1 000 tot 2 000
9 2 000 of meer

Met ingang van 1 januari 2007 zijn de bedrijfsvestigingen niet langer vermeld in grootteklassen, maar in absolute aantallen.

BEDR_TOT: Bedrijfsvestigingen vanaf 2007 [absoluut]

Het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari. Met ingang van 1 januari 2007 zijn de bedrijfsvestigingen vermeld in absolute aantallen. Tot en met 2006 werd het aantal bedrijfsvestigingen vermeld in grootteklassen.

Het aantal bedrijfsvestigingen is vermeld bij minimaal 20 vestigingen en is afgerond op vijftallen.

P_INDUSTRI: Industrie [%]

Het aandeel bedrijfsvestigingen in de industrie en nijverheid op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal bedrijfsvestigingen. Hieronder vallen de bedrijfsvestigingen met de codes 10 tot en met 45 volgens de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993).

Het percentage is vermeld bij meer dan 50 vestigingen per buurt.

P_COM_DV: Commerciële dienstverlening [%]

Het aandeel bedrijfsvestigingen in de commerciële dienstverlening op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal bedrijfsvestigingen. Hieronder vallen de bedrijfsvestigingen met de codes 50 tot en met 74 volgens de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993).

Het percentage is vermeld bij meer dan 50 vestigingen per buurt.

P_N_COM_DV: Niet-commerciële dienstverlening [%]

Het aandeel bedrijfsvestigingen in de niet-commerciële dienstverlening op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal bedrijfsvestigingen. Hieronder vallen de bedrijfsvestigingen met de codes 75 tot en met 93 volgens de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993).

Het percentage is vermeld bij meer dan 50 vestigingen per buurt.

Bedrijfsvestingen naar activiteit op 1 januari (SBI 2008) vanaf 2011

Deze tabel bevat gegevens over het aantal vestigingen van bedrijven naar economische activiteit, gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008). De vestigingen zijn voorts ingedeeld naar de gemeentelijke indeling per 1 januari van het verslagjaar, naar wijken en naar buurten.

De cijfers voor 2011 en volgende jaren zijn niet vergelijkbaar met de, ook in deze tabel opgenomen, cijfers voor de jaren 2009 en 2010. De belangrijkste oorzaak daarvan is dat vanaf 2011 ook heel kleine bedrijven meetellen. Dat zijn bedrijven met slechts één werkzame persoon die minder dan 15 uren per week werkt.

Daarnaast waren er in de jaren tot en met 2010 geen cijfers voor de sector land- en tuinbouw beschikbaar en vanaf 2011 wel.

Verder kan het zijn dat vestigingen op een andere manier zijn getypeerd naar bedrijfstak. Dat heeft te maken met de overgang van de Standaardbedrijfsindeling 1993 (SBI 1993) naar de Standaardbedrijfsindeling 2008 (SBI 2008) en met het feit dat in deze tabel vanaf 2011 de vestigingen worden getypeerd naar de hoofdactiviteit van de vestiging in plaats van het bedrijf.

Status van de cijfers:

De cijfers hebben een voorlopig karakter.

Vestiging:

Elke afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen, benut door een bedrijf voor uitoefening van de activiteiten. Ieder bedrijf bestaat uit ten minste één vestiging. Meerdere locaties van een bedrijf binnen één postcodegebied worden als één vestiging beschouwd.

Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008):

De Nederlandse hiërarchische indeling van economische activiteiten die vanaf 2008 door het CBS wordt gebruikt om bedrijfseenheden in te delen naar hun hoofdactiviteit.

In deze tabel is gekozen voor de hoofdactiviteit (SBI) van de vestiging. Niet iedere vestiging van een bedrijf houdt zich bezig met de hoofdactiviteit (SBI) van het bedrijf als geheel. Om te weten welke activiteiten worden uitgevoerd in een regio is de hoofdactiviteit (SBI) van de vestiging gebruikt. In de tabel zijn de vestigingen naar de volgende zeven sectoren onderverdeeld:

- A Landbouw, bosbouw en visserij
- B-F Nijverheid en energie
- G-I Handel en horeca
- H+J Vervoer, informatie en communicatie
- K-L Financiële diensten, onroerend goed
- M-N Zakelijke dienstverlening
- R-U Cultuur, recreatie, overige diensten

De sectoren overheid, onderwijs en zorg zijn niet opgenomen vanwege de onbetrouwbaarheid van deze gegevens.

Het aantal vestigingen is afgerond op een veelvoud van vijf. In geval van afrondingen kan het voorkomen, dat de totalen niet precies overeenstemmen met de som der opgetelde getallen. In geval de wijk of buurt van het bedrijf onbekend is, wordt dit bedrijf ook op gemeentelijk niveau niet vermeld. De onderverdeling naar sectoren is alleen vermeld bij 20 of meer bedrijven per buurt.

MOTORVOERTUIGEN

Motorvoertuigen

De motorvoertuigen betreffen personenauto's, bedrijfsauto's en motortweewielers op 1 januari. Aanhangwagens en opleggers zijn niet meegerekend.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek van de Motorvoertuigen. Deze gegevens zijn gebaseerd op de kentekenregistratie van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW). Met behulp van deze registratie zijn tellingen gemaakt van alle voertuigen met actuele, houderschapsplichtige kentekens die op 1 januari in het kentekenbestand voorkomen.

Het aantal geregistreerde motorvoertuigen is inclusief voertuigen van lease- en verhuurbedrijven. Deze motorvoertuigen staan geregistreerd op het adres van het lease- of verhuurbedrijf. De motorvoertuigen die staan ingeschreven op postbusadressen zijn niet meegeteld bij de aantallen van de wijken en buurten, maar wel in de gemeentelijke totalen. De wijken en buurten tellen daarom niet altijd op tot gemeenten. De gemeentelijke totalen komen overeen met de Regionale Kerncijfers Nederland.

AUTO_TOT: Personenauto's totaal [absoluut]

Het aantal motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van ten hoogste 8 passagiers (exclusief bestuurder) op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

AUTO_MUT: Personenauto's jaarmutatie [%]

Het percentage verandering in het totaal aantal personenauto's per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen. De motorvoertuigen die staan ingeschreven op postbusadressen zijn niet meegeteld in de jaarmutatie, maar staan wel vermeld bij de absolute aantallen per gemeente.

De jaarmutatie is vermeld bij minimaal 50 personenauto's in het voorgaande jaar.

AUTO_5JMUT: Personenauto's vijfjaarsmutatie [%]

Het percentage verandering in totaal aantal personenauto's per buurt, wijk of gemeente ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierbij is gecorrigeerd voor eventuele hercoderingen van adressen en ook voor veranderingen van de grenzen. De motorvoertuigen die staan ingeschreven op postbusadressen zijn niet meegeteld in de vijfjaarsmutatie. De vijfjaarsmutatie per gemeente kan daarom afwijken van het verschil tussen aantallen per gemeente volgens Regionale Kerncijfers Nederland, waar deze wel worden meegerekend.

De vijfjaarsmutatie is vermeld bij minimaal 50 personenauto's vijf jaar geleden.

AUTO_HH: Personenauto's per huishouden [per huishouden]

Het aantal personenauto's per (particulier) huishouden op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per huishouden. Het aantal personenauto's per huishouden is vermeld bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

AUTO_LAND: Personenauto's naar oppervlakte [per km²]

Het aantal personenauto's per km² land op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per oppervlakte.

Het aantal personenauto's naar oppervlakte is vermeld als ook het aantal personenauto's per huishouden is gepubliceerd. Dat is bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

BEDR_AUTO: Bedrijfsmotorvoertuigen totaal [absoluut]

Het aantal bestelauto's, vrachtauto's, trekkers (motorvoertuigen ingericht voor het trekken van opleggers), speciale voertuigen (bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden zoals bijvoorbeeld brandweerauto's, reinigungsauto's, takelwagens) en autobussen op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

MOTOR_2W: Motortweewielers totaal [absoluut]

Het aantal motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen

Locatie die bezocht kan worden door personen. De locatie sluit aan bij het gebruik in het dagelijks leven. Dit zijn onder andere instellingen van de gezondheidszorg, culturele instellingen, scholen, ingangen van parken en opritten van een hoofdverkeersweg.

.

De afstand tot een voorziening is berekend over verharde, door auto's te gebruiken wegen, dus niet over fiets- en voetpaden. Overtochten via veerboten zijn hierbij inbegrepen. Er wordt geen rekening gehouden met éénrichtingsverkeer en overige inrijverboden van toegangswegen tot rijks- of provinciale wegen.

Huisartsenpraktijk

Pand of ruimte waarin een of meer huisartsen (samen) werken.

AF_ARTSPR: Huisartsenpraktijk; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg.

.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV3_ARTSPR: Huisartsenpraktijk; aantal binnen 3 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_ARTSPO: Huisartsenpost; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde huisartsenpost, berekend over de weg.

Huisartsenpost

Plaats waar de huisartsen uit de regio de avond-, nacht- en weekenddiensten verzorgen. Voor een aantal huisartsenposten geldt een wisseldienst. De afstand van een woonadres tot een van de locaties in een cluster van wisseldiensten is het gemiddelde van de afstanden tot alle huisartsenposten binnen dat cluster.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Ziekenhuis, excl. buitenpolikliniek

Ziekenhuis, exclusief buitenpolikliniek.

Ziekenhuis

Instelling voor onderzoek, behandeling en verpleging van zieken. In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd.

Buitenpolikliniek

Locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

AF_ZIEK_E: Ziekenhuis, excl. buitenpolikliniek; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

Voor het berekenen van de afstand zijn de locaties van buitenpoliklinieken buiten beschouwing gelaten.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV20ZIEK_E: Ziekenhuis, excl. buitenpolikliniek; aantal binnen 20 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voor het berekenen van de afstand zijn de locaties van buitenpoliklinieken buiten beschouwing gelaten.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Kinderdagverblijf

Plaats waar kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

AF_KDV: Kinderdagverblijf; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV3_KDV: Kinderdagverblijf; aantal binnen 3 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Basisonderwijs

Het basisonderwijs omvat naast de reguliere basisscholen ook de scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen.

De cijfers vermeld bij het jaar:

- 2006 betreffen schooljaar 2005/'06;
- 2007 betreffen schooljaar 2006/'07;
- 2008 betreffen schooljaar 2007/'08;
- 2009 betreffen schooljaar 2008/'09.

De cijfers zijn gebaseerd op het adressenbestand van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met vestigingen van basisscholen. Als bekend is dat er onderwijs gevolgd kan worden op een dependance en dit een effect heeft van meer dan 500 meter op de berekende gemiddelde afstand, zijn deze gegevens van de buurten en wijken aanvullend geheim gemaakt.

AF_ONDBAS: Basisonderwijs; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde school, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV3_ONDBAS: Basisonderwijs; aantal binnen 3 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Voortgezet onderwijs

Scholen waar leerlingen door de overheid bekostigd voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen. Aangezien scholen voor voortgezet onderwijs zowel vmbo-, havo/vwo- als vmbo/havo/vwo-scholen kunnen zijn, tellen de cijfers van vmbo en havo/vwo niet op tot de cijfers van voortgezet onderwijs totaal.

De cijfers vermeld bij het jaar:

- 2006 betreffen schooljaar 2005/'06;
- 2007 betreffen schooljaar 2006/'07;
- 2008 betreffen schooljaar 2007/'08;
- 2009 betreffen schooljaar 2008/'09;
- 2010 betreffen schooljaar 2009/'10.

Vmbo

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.

Vmbo-scholen waar leerlingen door de overheid bekostigd voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen.

AF_ONDVMB: Vmbo; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde school, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV5_ONDVMB: Vmbo; aantal binnen 5 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Havo/vwo

Hoger algemeen voortgezet onderwijs / voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

Havo/vwo-scholen waar leerlingen door de overheid bekostigd voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen.

AF_ONDHV: Havo/vwo; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde school, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV5_ONDHV: Havo/vwo; aantal binnen 5 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Restaurant

Restaurant, café-restaurant en afhaal/thuisbezorging.

AF_RESTAU: Restaurant; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde restaurant, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV3_RESTAU: Restaurant; aantal binnen 3 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal restaurants binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Supermarkt

Grote supermarkt.

Winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

AF_SUPERM: Grote supermarkt; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde grote supermarkt, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV3_SUPERM: Grote supermarkt; aantal binnen 3 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_BIBLIO: Bibliotheek; afstand [km]

Bibliotheeken en hun vestigingen zoals deze zijn opgenomen in de publicatie van de Vereniging van Openbare Bibliotheeken. Mobiele vestigingen zoals bibliobussen worden hierbij niet opgenomen.

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bibliotheekvestiging, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_BIOS: Bioscoop; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bioscoop, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AV10BIOS: Bioscoop; aantal binnen 10 km [absoluut]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_ZWEMB: Zwembad; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde zwembad, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_OPRITH: Oprit hoofdverkeersweg; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde oprit van een rijks- of provinciale weg, berekend over de weg.

Een oprit van een hoofdverkeersweg is een toegang tot een rijks- of provinciale weg. Als uitgangspunt voor de opritten is het Nationale Wegenbestand (een product van Adviesdienst Verkeer en Vervoer van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat) gebruikt.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_SPORTTR: Sportterrein; afstand [km]

Terrein in gebruik voor sportactiviteiten, zoals sportveld, sporthal, zwembad, kunstijsbaan, motorcrossbaan en bos in het sportterrein, inclusief bijbehorende parkeerplaatsen en tribunes. Het terrein heeft een omvang van minimaal 0,5 hectare.

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde sportterrein, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_OBGROEN: Openbaar groen; afstand [km]

Terrein in gebruik als park of plantsoen, voor dagrecreatie, natuur of als bos. Het terrein kan zowel privaat als publiek toegankelijk zijn. Het terrein heeft een omvang van minimaal één hectare.

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde openbaar groen, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

AF_TREINST: Treinstation; afstand [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde treinstation, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

OPPERVLAKTE

Oppervlakte

Voor de bepaling van oppervlaktecijfers is voor de gemeentegrenzen gebruik gemaakt van het digitale gemeentegrenzenbestand van het Kadaster en voor de wijk- en buurtgrenzen binnen de gemeenten van het digitale wijk- en buurtgrenzenbestand van het CBS.

Met ingang van 2011 wordt het bestand Burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster gebruikt als basis voor de gemeentegrenzen, in tegenstelling tot het bestand Topgrenzen, de gemeentegrenzen van de voormalige Topografische Dienst, wat in 2010 en voorgaande jaren is gebruikt.

Vanwege kleine grensverschillen tussen beide gemeentegrenzen-bestanden zullen daarom kleine afwijkingen in oppervlakte voor bijna alle gemeenten gerapporteerd worden, ook voor gemeenten waarvan de gemeentegrenzen niet officieel gewijzigd zijn.

Met totale oppervlakte per gemeente wordt de oppervlakte inclusief het gemeentelijk ingedeeld buitenwater bedoeld. Bij oppervlaktecijfers over wijken en buurten is de oppervlakte land en water opgenomen exclusief buitenwater. Door dit laatste kan de optelling van de wijken of buurten verschillen met de gepubliceerde totalen per gemeente. Deze verschillen doen zich vooral voor bij kustgemeenten.

OPP_TOT: Oppervlakte totaal [ha]

De totale oppervlakte is de som van de oppervlakten water en land in hele hectaren (ha.).

OPP_LAND: Oppervlakte land [ha]

De oppervlakte land is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor de jaren 2003 tot en met 2005 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2000.

Voor de jaren 2006 tot en met 2008 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2003.

Voor de jaren 2009 tot en met 2010 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2006.

Voor het jaar 2011 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2008.

De oppervlakte land wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

OPP_WATER: Oppervlakte water [ha]

Oppervlakte water omvat zowel binnen- als buitenwater. Tot binnenwater wordt gerekend alle water niet onderhevig aan getijden en breder dan 6 meter, zoals het IJsselmeer, Markermeer, Randmeren, sloten, rivieren, kanalen en dergelijke. Onder het buitenwater valt alle water onderhevig aan getijden, zoals de Waddenzee, Oosterschelde, Westerschelde en het gemeentelijk ingedeelde gedeelte van de Noordzee.

De oppervlakte water is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor de jaren 2003 tot en met 2005 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2000.

Voor de jaren 2006 tot en met 2008 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2003.

Voor de jaren 2009 tot en met 2010 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2006.

Voor het jaar 2011 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2008.

Het buitenwater is alleen op gemeenteniveau vermeld, water per wijk of buurt bestaat alleen uit binnenwater. De oppervlakte water wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

BODEMGEBRUIK

Bodemgebruik

Het bodemgebruik in Nederland op 1 januari, uitgedrukt in hele hectaren (ha.) en als percentage van de oppervlakte land. Bij de categorieën bodemgebruik 2003 in percentages is de landoppervlakte 2003, zoals deze is bepaald in het bestand Bodemgebruik 2003, als uitgangspunt genomen. Voor 2006 is uitgegaan van de landoppervlakte in het bestand Bodemgebruik 2006. Dit betekent echter dat optelling van de categorieën bodemgebruik kan afwijken van de gepubliceerde totale oppervlakte land. Dat oppervlaktecijfer is namelijk afgeleid uit het bestand Bodemgebruik 2000, respectievelijk 2003. Dit bestand was op het moment van publiceren van de cijfers over oppervlakte land het meest recente bestand Bodemgebruik. Bij het maken van de indeling van gemeenten in wijken en buurten wordt de oppervlakte buitenwater buiten beschouwing gelaten. De wijk-/buurtgrenzen volgen de land-watergrens, die op het moment van indelen bekend is. Deze land-watergrens kan licht afwijken van de daadwerkelijke land-watergrens in het betreffende jaar die periodiek in het bestand Bodemgebruik wordt vastgesteld. Hierdoor kan het voorkomen dat de wijken en buurten niet optellen naar gemeenten. Deze verschillen doen zich vooral voor bij kustgemeenten.

STED_BG: Stedelijk bodemgebruik [hectare]

Tot stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: verkeersterrein, bebouwd terrein, semi-bebouwd terrein en recreatieterrein.

VERK_TR: Verkeersterrein [hectare]

Terrein in gebruik voor spoor-, weg- en vliegverkeer.

BEBOU_TR: Bebouwd terrein [hectare]

Terrein in gebruik voor wonen, werken, winkelen, uitgaan, cultuur en openbare voorzieningen.

SEMIB_TR: Semi-bebouwd terrein [hectare]

Terrein met een zekere mate van verharding, dat niet in gebruik is als verkeersterrein of bebouwd terrein.

RECR_TR: Recreatieterrein [hectare]

Terrein bestemd voor recreatief gebruik.

NSTED_BG: Niet-stedelijk bodemgebruik [hectare]

Tot niet-stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: agrarisch terrein en bos en open natuurlijk terrein.

AGRAR_TR: Agrarisch terrein [hectare]

Terrein in gebruik voor glastuinbouw, of als grasland, tuinland, bouwland of boomgaard.

BOSNA_TR: Bos en open natuurlijk terrein [hectare]

Terrein in gebruik als bos, als droog of als nat open natuurlijk terrein.

P_STED_BG: Totaal stedelijk bodemgebruik [%]

Tot stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: verkeersterrein, bebouwd terrein, semi-bebouwd terrein en recreatieterrein.

P_VERK_TR: Verkeersterrein [%]

Terrein in gebruik voor spoor-, weg- en vliegverkeer.

P_BEBOU_TR: Bebouwd terrein [%]

Terrein in gebruik voor wonen, werken, winkelen, uitgaan, cultuur en openbare voorzieningen.

P_SEMIB_TR: Semi-bebouwd terrein [%]

Terrein met een zekere mate van verharding, dat niet in gebruik is als verkeersterrein of bebouwd terrein.

P_RECR_TR: Recreatieterrein [%]

Terrein bestemd voor recreatief gebruik.

P_NSTED_BG: Totaal niet-stedelijk bodemgebruik [%]

Tot niet-stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: agrarisch terrein en bos en open natuurlijk terrein.

P_AGRAR_TR: Agrarisch terrein [%]

Terrein in gebruik voor glastuinbouw, of als grasland, tuinland, bouwland of boomgaard.

P_BOSNA_TR: Bos en open natuurlijk terrein [%]

Terrein in gebruik als bos, als droog of als nat open natuurlijk terrein.